

Bánk Bán

2009 április 15. Bob

Szöveg méret

Mentés

-
-
-

- [205](#)

Még nincs értékelve

Mérték

Katona József (1791-1830) Bánk bán szerzője, eredetileg joghallgató, elsősorban német színházi darabokat fordított. Egy irodalmi pályázatra írta a Bánk bán-t, 5 év múlva átdolgozta. 1833-ban mutatták be Kassán színházban, 1839-ben Pesten, fogadtatása vegyes volt, Arany János méltatta, Széchenyi egyenesen rossznak tartotta !

Katona József (1791-1830) Bánk bán szerzője, eredetileg joghallgató, első sorban német színházi darabokat fordított. Egy irodalmi pályázatra írta a Bánk bán-t, 5 év múlva átdolgozta. 1833-ban mutatták be Kassán színházban, 1839-ben Pesten, fogadtatása vegyes volt, Arany János méltatta, Széchenyi egyenesen rossznak tartotta! Katona József darabjának forrása Bonfini, Heltai történetírók művei voltak. A történelmi szomorú-játék, ahogy abban az időben meghatározták a műfaját, témája, irodalmi tanulmányainkból, mindannyiunk elűtt ismeretes. II. Endre magyar király német felesége, Meránia-i Gertrúdisz öccse, Ottó, el akarta csábítani Melindát, Bánk bán feleségét. A magyar nemes nagyurak, Petúr vezetésével, összeesküvést szőnek Gertrúdisz ellen. Ezen a két szálon fut a cselekmény. Bánk egyébként, ellenzi a fűurak által tervezett merényletet, a Meránia-i királyné ellen bár? is érzékelt a nép nyomorúságos sorsát, amíg a német idegenek dűszölnek, a királyi udvarnál!

(Meránia, bár olaszosan hangzik, a Német-Római Császárság területén volt, Gertrúd apja, az őrgróf irányította Meránia, Isztria, Krajna tartományokat.)

Erkel, a megzenésítésnél, a dráma magánéleti jellegét emelte ki, nem a történelmi cselekményt. Fűként tehát, Melinda elcsábításáról szól az opera, nem Petúr és a többi bán szövetségéről.

A magyar fűurak, gyanúval fogadták a királyné testvéreit a magyar udvarban. Minden okuk meg is volt erre, Henrik grófnak és Eckbert, Bamberg-i püspöknek menekülniük kellett 1208-ban hazájukból, mert megvádolták űket, hogy megölték Sváb Fűlöp német királyt. Ennek ellenére, II. Endre, nemcsak-hogy befogadta űket, hanem Eckbert-nek a Szepességben hatalmas birtokot adományozott, Bertold tanulatlan kiskamaszt pedig, aki szintén Gertrúd öccse volt, Kalocsa-i érsekké tette.

Bánk, amíg a király, Halics-ban harcolt, megöli Gertrúdot. A hagyomány szerint, a Pilisben történt a gyilkosság, egy vadászat alkalmával.

Katona drámájából, sikeres operaváltozat született, amit nemrégiben, filmre is vittek.

A filmben, énekelt szűveget tisztán lehetett érteni, ami pedig ritkaság az opera elűadásoknál, de a film, feliratozva volt, azok számára, akik pontosan akarták követni a szűveget. Legalább két dalrűszet mindenki ismer az operából, a két legnépszerűbbet, a Bordalt, és a Hazám dalt. A film szereplűirűl, mindegyikűrűl külön-kűlön is elmondhatom, hogy Oscar-dűjas alakítást nyűjtottak, mindannyian! Remek volt a visszafogottan szenvedű, ábrándos Melinda szerepében Rost Andrea, vérbeli színűszként ábrázolta, kiváló mimikával az ellenszenves német királynét, Marton Éva, átélűssel énekelt Kis B. Attila, Bánk szerepében. Természetesen én is, mint azt hiszem mindenki a moziban, Bánk nagyjelenetét vártuk, a „Hazám hazám...” kezdetű áriát. Elűzetes várakozásom szerint, ezt az áriát, csakis Simándi

Énekelheti-énekelhette el jól, de még itt is pozitívan kellett csalódnom, mert igazán remekelt, Kis B. Attila! Az ármánykodó Biberach-ot megszemélyesítű színűsz is kitűnűen alakított, még szinte vicsorgott, amikor elárulta a gaz Ottó gyalázatos tervét, a szenvedű, lelkibeteg Bánk-nak. A kórus épp ott szűlal meg hangsűlyosan, ahol azt a drámai feszűltség megkűvánta, úgyhogy minden tekintetben, egy tőkűletes alkotást láthatunk! Zsigmond Vilmos, Oscar-dűjas operatűr híresen szép munkáit már megszokhattuk, mégis feltűnűen szépen van a film fényképezve.

Kűlönlegesen, ötletesen érzékeltette a film azt, amikor Melinda rosszul lett, Ottó és Gertrúd bájjitalától, már az ájulás szűlén állt, a kép, homályossá vált, 'szűedelgett' a kamera, mintha csak Melinda szeművel látnánk. Szokatlan, de hatásos megoldás volt, hogy az opera zenűje mellett, kűlsű zajokat is hallani lehetett a filmben, pl kardcsűrgetűst, vízcso bogást, villámlást, lovak prűszkölűsét, szekér nyikorgást, ez mind, élethűbbé tette a jeleneteket. A rendezés pedig egyszerűen szenzáción! Káel Csaba igazán kitett magáért! Ha színűsz lennűk, csak vele akarnűk dolgozni.

Így kell egy filmet megrendezni, így kell operafilmet rendezni! Ez a standart, a mérce! Köszűnet a remek munkáért!

Nem reklámozzák sehol, kűlföldön hamarabb bemutatták.

Pap Nóri
Szerű a Flag Polgári Műhely tagja

[Tweet](#)

MAGYAR MENEDÉK KÖNYVESHÁZ
www.magyarmenedek.com

Ajánló